

26.3

Нератака!

9

ОБИКНОВЕНИ И ИДЕЙНИ МИСЛИ.

X година.

35. школна лекция на 1.мл.ок.кл. петък 6.ч.с.

8 май. 1931.г. чисто време, небе и атмосфера.

ИЗГРЪБЪ.

ОБИКНОВЕНИ И ИДЕЙНИ МИСЛИ!

САМО СВЕТАТА ЛЮБОВЬ НА ЖИВОТА ПОСТИГА ЦЪЛТА . /3 пати/.

Ще ви прочета 150 псаломъ:

Алилуйя! Хвалете Бога въ светилището Му;
Хвалете Го въ твърдата на силата Му.
Хвалете Го заради могуществото Му:
Хвалете Го споредъ голѣмото Негово величество.
Хвалете Го съ търбенъ гласъ:
Хвалете Го съ псалтирь и китара.
Хвалете Го съ тапанъ и ликувание:
Хвалете Го се струни и съ свирки.
Хвалете Го съ доброгласни кимвали:
Хвалете Го съ възклицателни кимвали.

Всѣко дихание да хвали Господа. Алилуйя!

За една седмица четете този псаломъ. И си направете единъ изводъ отъ него.

Напишете си вие единъ псаломъ. Сега да видимъ, какъ ще го хвалите, като нѣмате китара. Сега като дойде нѣкой да свири при васъ, заради васъ сири съ китара.

"Хвалете Го съ тапанъ и ликувание". Тапанъ ви трѣбва. Кое у васъ е тапанъ?

"Хвалете Го съ струни и съ свирки", съ цигулки, и кларнета, и флейта, съ съврѣмнитѣ цигулки съ струни. "Хвалете Го съ доброгласни кимвали". Всичкитѣ тѣзи инструменти сѫ ватрѣ въ човѣка, и трѣбва да ги намѣрите кѣдѣ сѫ тѣ. "Хвалете Го съ възклицателни кимвали! Всѣко дихание да хвали Господа! Алилуйя!"

Ако вие попитате, по какво се отличава една идея отъ една обикновена мисль? По какво се отличаватъ идеитѣ? Азъ ще ви дамъ едно просто обяснение. Обикновенитѣ мисли сѫ обикновенитѣ книжни пари. А имате и идейнитѣ мисли тѣ сѫ като златото; тѣ не губятъ своята цѣна. Та всѣки единъ отъ васъ може да каже, та обикновената мисль е като книжни пари. Но да разбирате какво нѣщо сѫ книжнитѣ пари. Да спрѣдѣля. Щомъ дойде една обикновена мисль, щомъ я родишъ, ти втори пѣть не ескатъ да поворишъ заради нея. Обикновената мисль мязя на нѣщо много горчиво. Нали сѫ давали на дѣцата нѣщо много горчиво? Ти щомъ дадешъ на дѣтето нѣщо много горчиво, то втори пѣть не можешъ да го заставишъ да вземе отъ него. То казва втори пѣть: не! не! Тя е обикновена мисль за дѣтето.

По какво се отличаватъ идейнитѣ мисли? Това е нѣщо сладко, което дѣтето обича. Като му покажешъ още отъ дѣлицѣ лъжичката, то разбира, познава тази мисль. Тя никога не губи своята стойностъ. При това дѣтето като види това вкусното въ лъжичката, неговитѣ очи се отварятъ широко, едно отваряне става за възприемане. А при обикновената мисль дѣтето се позвие малко. Слѣдователно, всички ония мисли въ васъ, които измѣнятъ вашето състояние, трѣбва да ги познавате какви сѫ. Щомъ дойде една обикновена мисль, ти ставашъ киселъ, слѣдъ това

ще станеш горчив, ще се вкиснеш, слѣдъ това ставаш кашавъ, ставаш мързеливъ, ще почне да се губи памѣтъта ти, ще се обезсмисли живота ти. Ще виждаш, че всички хора са глупци. И всичко въ живота нѣма смисълъ, и ти напразно си играеш. Едно шаткаво състояние е то. Това са обикновените мисли. И като дойдатъ обикновените мисли, хората остарѣватъ. Казватъ, едно врѣме играхме на хорото, но сега въ всичко е празна работа.. И всички стари хора живѣятъ все съ обикновено мисли. Стариятъ професоръ ще каже, че едно врѣме, когато той билъ въ университета, ималъ единъ много голѣма професоръ, говорилъ по правото. Нѣкой, който е слѣдвалъ по музика, ще каже, че той е билъ много силенъ, това било, онова било. И ще каже още, то едно врѣме... А сегашното врѣме? Сегашниятъ свѣтъ се е измѣнилъ. Това са обикновените идеи. Значи, ако свѣтътъ е билъ едно врѣме по-хубавъ, а сега е по-назадничавъ, тогава живота нѣма смисълъ. Това са единъ редъ доказателства.

Природата започва съ прости работи, а свършва съ сложни работи. Азъ мога да упо-добя съ вѣчната младостъ. Имате една младостъ, съ която сега живѣте /А-необинне-вената-младостъ/ и слѣдъ години като ви срѣщна, азъ нѣма да ви позная. Всѣки единъ отъ тѣзи младите братя ще ви видя съ мустяки, съ брада, съ тояшка, ще по-питаю, кой сте вие? Иванъ, Драганъ? Тази брада отъ какво израстна? -Отъ голѣма зоръ! Сега ще кажете, какъ тѣй? Азъ разсждавамъ, ^акогато онова житено върно го посѣте вие, когато онази малка сѣмка я посѣте вие въ земята, то е едно хубаво дѣте, съ лице гладко, а слѣдъ години, гледамъ такива корени, бради са израстнали. Отъ зоръ! То за да се спаси пу ша бради наоколо. Пъкъ пуснало и други кронища, други бради. Защото два вида бради има. Азъ питамъ сега, може ли човѣкъ да влѣз-не въ свѣта, безъ да му израстнатъ бради? Щомъ си въ свѣта! ще ти израстнатъ бради. Щомъ си въ хамбара втрѣ, бради нѣма. Азъ щомъ видя, че расте брада на човѣка, той е въ земята. Законътъ е такъвъ, колкото брадата е по-голѣма, по-чета-и условията са по-трудни. леста, корените са по-дебели; и колкото космите са по-дълги и по-фини, условията са по-добри.

Сега вие виждате обикновените процеси въ природата, казвате, кой знае какво има. Задъ всѣки единъ процесъ, задъ всѣки единъ косъмъ седи нѣщо разумно. То пакъ е брада. За да се образуватъ вашите косми, то е цѣла една мода. Природа-та има милиони същества, които работятъ за това. И природата си има модни атели-ета. Учени професори, които са свършили по 4 факултети, мислятъ какви корени да турнатъ. Космите на всѣки единъ вѣка се отличаватъ. И вашите косми сега са по-модата, модни са. И като ги попинне човѣкъ, ще види какъ са модни по ателиетата и становеите какви са. Нѣкой са много хубаво направени, а на нѣкои косите са мно-го проста работа. И ако попитате, защо? Ще кажатъ, споредъ парите и плата. Или първо: колкото човѣкъ е по-уменъ, по-добъръ, толкова и дрехите са по-добри. Въ природата е така.

Дрежитъ всѣкога съотвѣтствуватъ на вътрѣшнитѣ качества, които човѣкъ притежава. Затова ние всѣко га сѣдимъ споредъ външната форма, споредъ външнитѣ качества за вътрѣшнитѣ качества. Връзка има въ физическия свѣтъ. Както ние поставяме, има едно изключение. Но въ природата нѣма изключение. И ако дойде на земята нѣко сѣщество, нѣкой ангелъ, ще се събере цѣлия свѣтъ, нѣма да остане жиѣ човѣкъ, който да не види този ангелъ; всички хора ще се струпатъ да видатъ този ангелъ. Ако той се яви, говоря за съзнанието на онѣя хора, защото ако единъ човѣкъ е въ спяще състояние, той нѣма да го види, а и ангелътъ не може да го интересува него свѣта. Сега вие може да направите едно възражение: защо азъ ще ида да гледамъ единъ ангелъ? Че ангелитѣ слизатъ по нѣкой патъ на земята. Кога слизатъ ангелитѣ? Когато ангелитѣ слизатъ на земята, хората сѣ винаги радостни и весели; но когато си заминаватъ ангелитѣ, хората винаги плачатъ. И когато човѣкъ плаче, показва, че неговиятъ ангелъ, който той е видѣлъ е заминалъ. Когато човѣкъ е радостенъ и веселъ, той е видѣлъ ангела. Щомъ си радостенъ, идеи имашъ, веселъ си. Смиѣлъ си, рѣшителенъ; щомъ ти заmine ангела, казвашъ: всичко се свърши. Защото ангелитѣ сѣ сѣщества психически, които иматъ една висока разумностъ, тѣ иматъ това свойство, че кадѣто отиватъ, прѣдаватъ. Както огъня прѣдава на нѣкои метали, които сѣ добри проводници своята топлина, така и ангела прѣдава своята разумностъ и интеллигентностъ. А понеже въ сегашното развитие на хората има една слабостъ въ тѣхния организъмъ или въ тѣхното естество, тѣ губатъ своята топлина и свѣтлина. Еслѣдствие на това, тѣ губатъ и ~~свѣтлината~~ знанието. Знанието е свързано съ топлината и свѣтлината. Тамъ дѣто нѣма свѣтлина и топлина, човѣкъ изгубва охота да мисли, да знае.

Сега е необходима да знаете, при какви условия се раждатъ идеитѣ. Тѣ не се раждатъ тѣзи идеи. Идеитѣ прѣдвѣчно сѣществуватъ въ свѣта. По човѣшки говоря. Тѣ не растатъ, не се развиватъ, - проявяватъ се идеитѣ. Защото въ растенето, когато човѣкъ расте, въ него има пробуждане на съзнанието. Подъ думата расте не на извѣстна идея трѣбва да разбирате, процесъ на пробуждане вътрѣ. Когато човѣкъ се пробужда, той расте, достига до извѣстенъ процесъ на расте. Нѣкой патъ спре физическото расте, слѣдъ това растатъ чувствата, растатъ мислитѣ, и човѣкъ се пробужда. Най-първо растатъ организѣ, слѣдъ това чувствата, мислитѣ, и когато човѣкъ нѣма накарѣ да расте, неговия животъ се обезсмисля. Сега тѣзи сѣ процеситѣ, които ставатъ въ природата. И по този начинъ, ако вие можете да се нагласитѣ, да влѣзнете въ връзка съ това, което виждате - съ разумното, а не съ процеситѣ, които хората създаватъ. Защото всѣка една култура, която произтича отъ човѣшкия умъ, ако влѣзнете въ връзка съ нея, вие скоро ще се наситите съ това, което хората създаватъ. Но ако влѣзнете въ връзка съ процеситѣ, ^{на природата,} които тѣ всѣкога ще внесатъ въ васъ вдъхновение!

Та казвамъ сега, отъ васъ искамъ една идея. Я вие ми кажете една идея. Идеята всѣкога има стойностъ. Допуснете сега, ако васъ ви дадатъ единъ скапоцѣнъ ненѣ камѣкъ, това е една идея. Сега ние обясняваме нѣщата. Азъ извада една звонкова монета, макаръ, че я употребявали прѣди хиляда години, но тя има известна стойностъ. Даже, ако я вземемъ като антика, тя има стойностъ. Та съ една идея навсѣкдѣ може да си послужите. Е допуснете сега, да вземемъ друго обяснение. Прѣдставете си, че направимъ свѣщи такива отъ най-хубавото вѣщество за горѣне прѣди 2 хиляди години. Ако ви дадатъ сега една такава свѣщъ, ще загуби ли тя своята цѣна? Вие може да си послужите сега по сѣкия начинъ, ще я запалите и ще си послужите. Прѣдставете си, прѣди хиляди е имало такива ламби, сега е съ електрическа батерия, като натиснешъ едно копче и свети, а въ древността е имало ламбички, които като я туримъ въ джоба, цѣлиятъ животъ може да свѣти безъ да я изгасишъ. Вѣчно горящи ламби е имало. Та казвамъ, идеята е уподоблението на това. Мисль, която при каквито и да сѣ условия, щомъ натиснешъ тази пружина, никога нѣма да ти изневърни. А обикновената мисль всѣкога може да ти изневърни. Нищо повече. Та ония мисли у васъ, на които вие не може да разчитате, тѣ сѣ обикновени. А това, на което вие може да разчитате, тѣ сѣ идейни мисли! Върху тѣхъ ще градите. Ако вие градите върху нашитѣ обикновени мисли, тогава ще се изпълни онова изречение отъ Писанието: ще замяза на човѣкъ, който е съградилъ къщата си на пѣськъ, и валѣ дъжда и събори се къщата." А който съгради на онова разумното, то не се събори.

Запримѣрь, сега вие всички сте все пѣвци, нали тѣй? Нѣма нито единъ отъ васъ, който да не може да пѣе. Даже давате си гласа за Бетховенъ, за Бахъ, но дайте ми единъ идеенъ тонъ. Казвате: обичамъ музиката. Дайте ми единъ тонъ. Има идейни тонове. Идейния тонъ никога не губи своята цѣна. Който го чуа, обръща му внимание. А при нѣща неидейни, всѣки казва: фалшиво пѣе. Азъ съмъ излизалъ единъ човѣкъ съ много развито ухо, той бѣше чехъ, въ България живѣеше, наричае се Фалтесъ, толкова развито ухо по музика имаше, че като слуша нѣкой фалшивъ тонъ, той си маха и двѣтъ рацѣ. И казва на ученицитѣ да спратъ. Не може да търпи. Пъкъ като чуе нѣкой тонъ хубавъ, веднага обръща внимание. Казвамъ, отлично ухо! Каквото и да е, като го слуша, щомъ е фалшивъ тона, той махаше съ рацѣтъ си. Прѣдаваше въ варненската прогимназия, и като чуе, че ученицитѣ пѣятъ фалшиво, той излизаше отъ класа на внѣ. Тѣ излязатъ, той пакъ влизаше, пакъ запѣятъ, не може да ги търпи като взематъ фалшиво. Ученицитѣ се смѣятъ, казватъ: снахнатъ е. Не може да слуша, като нѣенъ. Та казвамъ, нѣкой проповѣдникъ проповѣдва, и той излиза при вратата, когато грѣшатъ хората, излиза навнѣ, пакъ когато прѣстанатъ да грѣшатъ, пакъ влизаше. Та нѣкой път нали нѣкой отъ васъ иска да бѣга. Това е нашиятъ капелмайсторъ, който иска да си излезне. Нѣкой човѣкъ казва: дотегна ми живота,

повече не мога да търпя! Въ какво дотегна на човъка? Нали вие казвате, че ви дотегнало, кое ви е дотегнало? - Фалшивото пѣне. Не пѣте на свѣтъ. Запримѣрь, сега ако кажа на нѣкой: стани и пѣй! Вие ще се озадачите. Имате право. - Нѣмате основния тонъ. Имате камертонъ, щомъ ударите камертона, има извѣстни трѣптения на звука. Отъ колко трѣптения сели най-ниския тонъ? /отъ 16/. Вѣрни ли са тия 16 трѣптения? Какъ ги измѣриха тѣ? /има си инструментъ за това/. Обаче, ако вие, влѣзните въ музикалния свѣтъ, основниятъ тонъ, съ който започва една пѣсень, щомъ започне основниятъ тонъ, вие въ каквото и положение да сте имате една изгасена свѣщъ, щомъ изпѣте тона, свѣщъта се запали. Ако се запали свѣщъта, тонътъ е вѣренъ, ако не се запали свѣщъта, тонътъ не е вѣренъ. Седишъ тамъ, като пѣятъ, капеши майсторътъ нищо не казва, ако се запали свѣщъта, вие добръ вървите; ако не се запали, пакъ започвате наново, докато се запали свѣщъта. Ако вие не запалите свѣщъта, нѣмате тонъ, не можете да пѣте. Та по навикъ се казва: изгаснала му свѣщъта. Музиката въ това отношение е много възискателна. Ако онзи музикантъ въ тебе не запали своята свѣщъ, тя е музика на мъртвитѣ, а не на живитѣ хора. Това разбира се не е само въ прѣносенъ смисълъ вѣрно, но когато ти пѣешъ извѣстна пѣсень, която има този тонъ, основенъ, идеенъ, непрѣменно всичката ти скърбъ, всичко това ще изчезне. Да пѣешъ, значи, да запалишъ своята свѣщъ. И ако можешъ да запалишъ своята свѣщъ, значи, вѣренъ е взетъ тона. Станешъ сутринъ, не си разположенъ, ще вземешъ основния тонъ. Сега, кой е основниятъ тонъ? Толкова години живѣете, и се учите. Нали, до, ми, сол, до. Три тона основни има : ДО, МИ, СОЛ. Музиката въ това отношение е вѣрна и по отношение на ума. Всяка една мисълъ си има основенъ тонъ, т.е. мислящиятъ свѣтъ има основенъ тонъ; свѣтътъ на чувствата и той си има основенъ тонъ; и волевииятъ свѣтъ и той има свой основенъ тонъ. Пъкъ и разнитѣ прѣплитания, които ставатъ между свѣтоветѣ, или съотношенията, които съществуватъ иматъ свой смисълъ. Сега, какво е отношението на С:Д. И. ти нали по музика слѣдвашъ, какво е отношението? Ти свиримъ по нѣколко часа. Разбирасе, тѣзи са важни въпроси, за онѣзи, които се занимаватъ специално съ музиката. И музиката си има своя теория.

Сега за насъ е важно отношението на онѣзи обикновени и идейнитѣ мисли. И всинца вие трѣбва да се стремите къмъ идейния животъ, нали. По какво се отличава една идея? - Тя внася. Име като имате една идея, каквато и да е идея тя ще ви внесе нѣщо. Идеитѣ принадлежатъ къмъ физическия свѣтъ или къмъ свѣта на сърдцето, или свѣта на ума. Вие като имате тази идея, непрѣменно тази идея ще ви внесе нѣщо ново. Тя ще измѣни най-малко живота ви въ една правилна насока на развитието. Да дпуснемъ сега, че вие сте на една трапеза. Кое е онова, което ви съблазнява да ядете? Има три нѣща, които могатъ да съблазнятъ човъка да яде. Човѣкъ може да яде, за да бъде крѣпко тѣлото му. Второто положение, той може да яде, за да придобие разположение.

И третото положение, чавъкъ казва, азъ трѣбва да ямъ, за да мога да мисля. Защото: гладна мечка хоро не играе. Онзи, който трѣбва да играе, трѣбва да има чувствъ, а при това трѣбва да има и здрави крака; и трѣбва да има и мисль. Защото, ако не знаешъ, какъ да играешъ, ако не знаешъ, какъ да мислишъ, ти не можешъ да играешъ. Ти ако играешъ на хорото, трѣбва да знаешъ, какъ да си прѣплитаешъ краката. После само ако чувствуваешъ, можешъ да играешъ. Какъ ще бъде игрането, безъ мисль?

Шопитѣ играятъ една тропаница, така се хванатъ за пояситѣ, играли ли сте вие шопско то? То е много ритмично. Тѣзи шопи играятъ на хорото много майсторски!

Мене ми се случи само веднажъ да гледамъ едно шопско хоро, то бѣше въ кюстендилско. Слушамъ единъ голѣмъ тъпанъ, направи ми впечатление, трѣгнахъ къмъ тъпанъ. Повече отъ два километра и половина се чува, бие тъпанъ, а се чува като че на стотина крачки отъ менъ. Отивамъ и гледамъ въ една долина наредени шопи, така сѣ хванати заедно, като че всички прѣдставляватъ едно цѣло. Едно спрѣтнато хоро! И тъпана бие. Тѣ играятъ на единъ тъпанъ. Та се поспрѣхъ да гледамъ шопското хоро, и схванахъ, че е изкуство. Хубаво изкуство, навсѣкдѣ могатъ да го играятъ. Може би отъ хиляди години тѣ сѣ го учили да го играятъ това шопско хоро. Тѣ всички се посѣбератъ малко, пакъ се отдалечатъ безъ да се пускатъ. Тогавъ казвамъ, шопско хоро и шопска музика. Въ музиката шопитѣ сѣвсѣмъ сѣ я загазили. По музика шопитѣ и англичанитѣ си мязатъ. По музика шопскитѣ черепъ и черепа на англичанитѣ си мязатъ. Но шопътъ се е научилъ да играе, но е изгубилъ нѣщо отъ музиката си.

Сега да се върнемъ къмъ идеята. Основната идея бѣше, че това, което може да прѣдизвика човѣкъ, могатъ да бѣдатъ побудителнитѣ причини, за да бѣде здравъ, да може да се прояви, за да има разположение на духа, и да бѣде готова неговата мисль. Вие заприимѣрь, какъ започвате яденето? Даже хичъ не мислите за тѣзи стимули. Просто остава само едно желание, че трѣбва да се яде. Какъ се пише на български съ сегашното правописание съ Я или съ Е : еде или яде? /съ я, защото глагольтъ е ямъ./ *Ор* а българинътъ направилъ Я; е какво показва? Българинътъ казва тѣй: слѣдъ като се наядешъ, можешъ да си дигнешъ крака. *(а)* *(Я)* Философия има у него, казва: трѣбва да се яде. Защо? Друго яче, ако не се яде на физическото поле, тогавъ не можешъ да си дигнешъ крака и да вървишъ. А пѣкъ шомъ каже Ямъ, м-то въ българския езикъ завожда прѣзъ планини и гори! Значи, можешъ да вършишъ високи и голѣми работи. И най-послѣ казва Ъ - можешъ да си починешъ. Българинътъ е турилъ Ъ и не го произнася, както французитѣ Е-то. Само че българинътъ и французинътъ ерѣтъ и ето накрая на думитѣ не го произнасятъ. А френското Е, когато има ударение се произнася, и ерѣтъ въ срѣдата на думата, то си има свое значение и се произнася, а на края остава безгласно. Сега французитѣ и българитѣ еднакво мислятъ, философствуватъ еднакво.

Само че французитѣ думитѣ като говорятъ. Това е единъ начинъ. Всѣка една култура на гърцитѣ има нѣщо общо съ гърцитѣ. Въ културно отношение тѣ върватъ патя, по който гърцитѣ са вървѣли. На гърка и французина всичкитѣ стремежи ~~е~~ били външната страна - да бѣдатъ красиви; но на съдържанието малко са обръщали внимание. Въ грѣцката култура ние имаме отлична форма, а въ морално отношение грѣцката култура съдържание нѣма. Сега по какво се отличава францката култура? По своята мода. Всичкитѣ най-хубави дрехи на маже и жени на модата излизатъ все отъ Парижъ. Както едно врѣме гърцитѣ са дали ходъ на своята култура. Сега ^у и французитѣ умѣтъ е силно занаятъ съ красивото, възвишеното. Тогавъ споредъ васъ какво са създали англичанитѣ? Въ училищата на какво се уподобяватъ англичанитѣ? На какво уподобяватъ българитѣ? Отъ българско становище. Англичанитѣ въ умствено отношение са създали / идея, но тѣ не са били носители на идеитѣ. Всѣкога една идея родена въ Англия, французитѣ са взимали тѣхнитѣ идеи, и са ги разпространявали. А англичанинѣтъ не бѣлза да разпространи това, което има. А французитѣ, още като снесе кокошката яйцето, ще го продаде. Англичанинѣтъ ще те разгледа, не бѣлза той да продаде яйцето. Той ще те гледа, ще види, прѣди да продаде яйцето, знае, имашъ ли въ джоба си нѣщо. Французинѣтъ веднага ще се похвали, че се запознае съ тебе, а англичанинѣтъ, да кажемъ пътувате заедно, той нѣма да се запознае, ще седи, ще гледа, ще си състави едно мнѣние, и ще мълчи, много мачно можешъ да го заставишъ да се запознае. Той ще гледа да намѣри нѣщо въ тебе извънредно, за да пожелае да се запознае. Друго ячи той седи съ пурата си, и мълчи, мисли нѣщо. Ако се е запалила дрехата на другия, той нѣма да каже, като англичанинѣтъ ще мисли, ще ходи изъ трена да види има ли нѣкой, който те познава, и ако намѣри такъвъ човѣкъ, ще каже: ще обичате ли да ме прѣдставите? Тази е една интересна черта въ характера имъ. Седи единъ чуждестранецъ, който пушилъ съ цигарата си, но се запалила дрехата, дими, ако е българинъ ще ~~каже~~ го смуща, ще каже: Палтото господине! Англичанинѣтъ поглежда, дими, но той си мълчи. На другата страна има единъ познатъ, ^и пъта, познавате ли този господинъ? - Познавамъ го. - Имайте добрината да ме запознаете съ него. И слѣдъ това му казва: извинете господине, палтото ви гори. Хубава черта, че гори, гори. Практиченъ е този англичанинѣтъ, той ~~и~~ си мисли, казва: и безъ менъ той ще разбере, като му припари. Това е характерна черта у него придобита отъ поколения. Това сега не е само у англичанитѣ, но казвамъ, въ англичанина има известна идея. Като бѣха въ България, идва при менъ единъ англичанинъ отъ чинъ, той си попитналъ малко, идва при менъ, но не казва, че се е напилъ, българинъ ако е, ще каже, че се е напилъ, англичанинѣтъ се изправя и ми казва: законѣтъ на природата е законъ на Англия! Значи, англичанитѣ се управляватъ отъ единъ законъ на природата. Той е законъ на англичанитѣ. Казвамъ това е хубаво, отлично!

Та е хубава максимал. Ако вънасъ законът на природата стане законъ и за насъ; ако за всѣки единъ човѣкъ законътъ на природата станатъ закони на неговото развитие, на неговитѣ постѣпки, мисли и чувства, този човѣкъ ще има една държава уредина, ще има единъ животъ, съ който може да разполага разумно, тогава той като англичанина ще ходи навсѣкъдѣ ~~разумно~~ свободно, и може би ще има хиляди пати по-голяма свобода.

Трѣбва да се има една основна идея, която да принадлежи на единъ разуменъ свѣтъ. Сега схванахте основната мисълъ. /обикновени и идейни мисли/. Всичкитѣ обезсърчения въ живота произтичатъ отъ натрупването. Всички трѣбва да се пазите отъ това. Всичкитѣ неприятности въ живота произтичатъ ^{отъ} натрупването на обикновенитѣ идеи, които ставатъ непотрѣбенъ багажъ за човѣка. Затона подмладяването идва, когато човѣкъ има една основна идея! Ще четете книги. Като се събудите сутринъ, за да има нѣщо въ живота ви, трѣбва да има поне една мисълъ. Я, Една идейна мисълъ, която да прониква. 1 даже ако въ мѣсеца прониква по една идея въ ума ви, 12 идеи, ако имате всѣка една година, тѣ сѣ вече единъ голѣмъ капиталъ за васъ.

Станете сега.

САМО СЪВѢТЛАТА ЛЮБОВЪ НА ЖИВОТА ПОСТИГА ЦѢЛТА!

7-10.ч.с.
